

Täysistunto

Tiistai 19.11.2019 klo 13.59—19.56

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023 sekä laeiksi verontilityslain ja tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2019 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta ennalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.03 **Valtiovarainministeri Mika Lintilä** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lyhyt esittely sinällänsä kyllä merkittävästä asiasta.

Yksi keskeisiä huolenaiheita Suomen taloudessa on jo pitkään ollut investointien puute. Finanssikriisin jälkeisenä aikana heikko kysyntä näyttää vähentäneen yritystemme investointeja uuteen teknologiaan. Tämä on voinut osaltaan pitkittää Suomen talouden pääsyä kasvun tielle. Investoinnit ovat välttämättömyys, jotta yrityksemme pärjäisivät kilpailussa ja kykenisivät ylläpitämään kasvua. Kapasiteetti on monessa yrityksessä jo korkeassa käytössä, ja teknologian kehityksen eturintama liikkuu nyt nopeasti.

Hallituksen roolina investointien edistämisessä on varmistaa se, että yritysten investointiympäristö on suopea. Pidän tätä tärkeänä tehtävänä, minkä vuoksi pyysin valtiosihteeri, kansliapäällikkö Martti Hetemäkeä valmistelemaan alkusyksystä esityksen pikaisista toimista investointien liikkeelle laittamiseksi. Selvityksen seurauksena hallitus päätti budjetitiriihessä valmistella pikaisella aikataululla hallituksen esityksen määräaikaisista kaksinkertaisista poistoista kone- ja laiteinvestointeihin kannustamiseksi. Tämä esitys on nyt käsiteltävänä täällä eduskunnassa.

Hallitus esittää, että säädetään laki koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 20—23. Lain mukaan uusien elinkeinotoiminnan tai maatalouden käytössä olevien koneiden ja laitteiden hankinnan menoista saisi tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna. Kaksinkertaiset poistot koskisivat uusia vuosina 20—23 hankittuja ja käyttöönotettuja koneita ja laitteita. On huomattava, että nyt esitetty laki on toimialaneutraali. Se koskee siten tasapuolisesti kaikkia toimialoja ja kaikkea toimintaa. Toimenpidettä ei siten pidä verrata aikaisemmin voimassa olleisiin määräaikaisiin lakeihin, jotka ovat koskeneet vain tehtaissa ja työpajoissa käytettäviä koneita ja laitteita. Merkittävä lisäys on muun muassa palvelusektorin mukaan tuleminen näiden kaksinkertaisten poistojen piiriin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

Arvoisa puhemies! Tämän merkitys on suomalaisille yrityksille erittäin kannustava. Ymmärrän hyvin yrityksiä, joissa taloudellinen tilanne ei mahdollista investointeja, mutta niissä tilanteissa, joissa yritys pohtii, onko heillä kykyä investoida niin, että yrityksen talous kestää sen, tämä poisto antaa erittäin hyvät edellytykset investointien lisäämiselle. Toivon, että yritykset tulevat runsaasti käyttämään tätä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja keskusteluun.

17.06 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! On erinomainen asia, että hallitus on osana kasvua ja työllisyyttä tukevia toimiaan antanut ripeästi esityksen koneiden, kaluston ja muun vastaavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosiksi 2020—2023. Näinä vuosina hankituista ja käyttöön otetuista uusista koneista ja laitteista saisi verotuksessa tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna. Koneiden, kaluston ja laitteiden vuotuinen enimmäispoisto olisi näin ollen 25 prosentin sijasta 50 prosenttia. Korotettu poistomahdollisuus varmistaa jo pitkälle suunnitellut investoinnit ja on omiaan luomaan lisää investointeja. Esitys on varsin merkittävä.

Ehdotettu veronhuojennus ei aiempien vastaavien lakien tapaan kohdistuisi vain tuotannollisessa toiminnassa käytettävään käyttöomaisuuteen, vaan se koskisi kaikkea uutta irtainta käyttöomaisuutta. On tärkeää huomata, että korotetut poistot saisi tehdä enintään neljänä verovuonna peräkkäin, kun aiemmat vastaavat lait ovat olleet hyvin lyhytaikaisia ja oikeuttaneet vain kahden vuoden korotettuihin poistoihin. Verovelvollinen voisi vähentää neljässä vuodessa 93,75 prosenttia uuden elinkeinotoiminnassa tai maataloudessa käytetävän koneen hankintamenosta. Tulorahoitus nousee täten arvoonsa.

Maataloudessa vähennysmahdollisuutta terästäisi osaltaan mahdollisuus käyttää myös investointivarauksena toimivaa tasausvarausta. On tärkeää, että myös maatalous otettiin ensimmäistä kertaa mukaan kaksinkertaisen poisto-oikeuden sallivaan verolainsäädäntöön. Maataloutta kohdellaan nyt yhdenvertaisesti elinkeinotuloverolain mukaisen toiminnan kanssa.

Arvoisa puhemies! Korotetuilla poistoilla ei ole lopullista pienentävää vaikutusta verokertymien määrään, sillä kyse on vain verotuksen lykkäytymisestä. Pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutokset korvataan kunnille täysimääräisesti.

17.09 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tämä esitys väliaikaisista korotetuista poistoista on tehty juuri tähän aikaan ajatellen sitä, että tämän avulla voitaisiin kannustaa yrityksiä investoimaan. Varmasti tämä on osaltaan myös toimenpide, jonka avulla voidaan saada lisää työllisyyttä ja kasvua ja puhuria talouden rattaisiin. Kun täällä käytiin äsken varsin kiivas keskustelu esimerkiksi kokoomusopposition kanssa siitä, että ei ole yhtään mitään työllisyystoimia hallituksella, niin tietenkin olisin toivonut, että tämä kuitenkin kelpaa myös oppositiolle, että nyt yritämme muun muassa tällä tavoin tukea yrittäjyyttä. Eli tässä suhteessa en oikein aina ymmärrä sitä kritiikkiä, kun sanotaan, että hallitus ei mitään koskaan tee, kun tässä on kuitenkin muutamaan kuukauteen, viiteen kuukauteen, aika moniakin asioita tehty tai on tekeillä.

Tämä itse idea siitä, että teemme tällaisen, tuli Hetemäeltä budjettiriihen yhteydessä. Silloin tuli kaksi erilaista uutta ajatusta näistä veropuolen asioista. Tämä oli toinen, ja toinen on sitten tämä tutkimuskannustin, josta varmaan tulee jatkossa esitys. Eli tämmöisestä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

Hetemäen investointipaketista, tai miksikä sitä nyt sitten kutsuttiinkaan siellä hallituksen parissa, on nyt siis tässä vaiheessa kaiken kaikkiaan kysymys.

Se, että tämä kohdistuu nimenomaan uusiin investointeihin, voi olla merkitykseltään hyvinkin tärkeää. Olen ymmärtänyt, että hallitus on myös perustellut tätä kohdistumista uusiin investointeihin lähinnä sillä, että sillä voisi olla vaikka myönteisiä ympäristövaikutuksia, kun sitä kautta voisi vaikka joku kone- tai laitekanta uusiutua, ja se on tietenkin sitä kautta ihan hyvä perustelu. Ymmärsin, että kun tämä budjettiriihessä on kehitetty, luonnollisesti myös valmistelu on ollut kohtuullisen nopeaa, ja varmasti sen vuoksi on tarkkaan käytävä tämä tuolla jaostossakin läpi ja sitten seurattava sen vaikutuksia. Ajattelen niin, että kun tämä on määräaikainen, niin tästä saadut kokemukset voivat sitten osaltaan olla pohjana sille, mitä myöhemmin kenties teemme, kun kaiken kaikkiaan tämän alueen lainsäädäntöön puututaan.

Verotulomenetyksiä tulee, niin kuin kuulimme. Olen ymmärtänyt, että vuositasolla voi olla semmoista 200—250:tä miljoonaa, yhteensä 800—900 miljoonaa vuoteen 2023 mennessä, jonka jälkeen sitten vuodesta 2024 eteenpäin nämä rahat ikään kuin palautuvat. Tietenkin täytyy sanoa, että me hallituspuolueethan nyt sitten menetämme verotuloja tällä meidän kaudellamme ja seuraavaa autamme, mutta oli siellä hallituksessa sitten kuka tahansa, jos tätä kautta verotuloja alkaa palautua, niin muistamme, että meidän sen teimme.

Mutta tosiaan, puhemies, [Puhemies koputtaa] näillä sanoilla jaosto ottaa tämän esityksen myös käsittelyyn.

17.13 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023, ja lain mukaan uusien elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä sekä maatilatalouden tuloverolain 8 §:ssä tarkoitettujen koneiden ja laitteiden hankintamenoista saisi verotuksessa tehdä kaksinkertaiset poistot säännönmukaisiin poistoihin verrattuna, jolloin tämä enimmäismäärän korotus koskisi tosiaankin uusia, tällä hallituskaudella hankittuja ja käyttöön otettuja hyödykkeitä.

Tosiaankin tässä on aika merkittävät vaikutukset ainakin verotuottojen osalta. Tässä todetaan, että verotuottomenetykset olisivat vuosina 2020—2023 noin arviolta 893 miljoonaa euroa, ja ne tosiaan kohdistuvat nyt sitten tälle hallituskaudelle.

On tosi tärkeätä, kuten tässä on kuultu, että vaikuttavuutta tarkkaillaan ja tutkitaan myös hyvin tarkasti etukäteen. Tämä on aika iso muutos, ja on tällä hetkellä epäselvää, mitkä sen tarkemmat vaikutukset ovat.

Tässä kuultiin, että kannustettaisiin uuteen teknologiaan, mutta tosiaankin kohdentuminen jää epäselväksi, tuleeko tämä kohdistumaan uuteen teknologiaan vaiko johonkin muuhun. On selvää, että tietysti palvelualoihin vähemmän. Vaikka ministeri mainitsi myös palvelualat, niin todennäköisesti sinne tämä kohdistuu huomattavasti vähemmän, koska palvelualoilla tietysti se kustannusrakenne on sellainen, että henkilöstömenot muodostavat siitä ihan valtaosan.

Tämäntyypisiä poistoja on kritisoitu siitä, että ne eivät välttämättä lisäisi tehokkaita investointeja, koska, niin kuin tässä esityksessäkin todetaan, korotetut poistot alentavat investoinnin tuottovaatimusta ja kannustavat näin lisäämään investointeja koneisiin, kalustoon ja laitteisiin, mutta siinä ei välttämättä saavuteta sellaisia investointeja, jotka olisivat niitä kaikkein tehokkaimpia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

Sitten kun katsotaan alueiden elinkeinorakennetta, on myös hyvin todennäköistä, että tämä verohelpotus tai -tuki kohdistuu enemmän muualle kuin pääkaupunkiseudulle ja muualle kuin kaupunkeihin, koska, niin kuin me tiedämme, kaupunkien elinkeinorakenteesta hyvin vähän muodostuu maataloudesta tai teollisuudesta, johon tämä kuitenkin vaikuttaisi ensisijaisesti kohdistuvan. On siis hyvin epäselvää myös, mitkä tämän työllisyysvaikutukset ovat, ja ennen kaikkea ehkä se, onko tämä tällä vajaalla 900 miljoonalla eurola se kaikkein tehokkain työllisyystoimi. Kun ajatellaan kuitenkin, että tämä ei kohdistu palvelualoille, jotka meillä työllistävät selkeästi suurimman osuuden ihmisistä, niin siinä mielessä välttämättä tämä ei ole tehokkain työllisyystoimi. Mutta tästä on varmasti hyvä saada lisätietoja sitten jatkossa. Samalla tietysti tiedetään, että palvelualat, mukaan lukien liiketoimintapalvelut, muodostavat ihan valtaosan meidän bkt:stä.

Siinä mielessä nämä vaikutukset, niin kuin on todettu, on tosi tärkeätä arvioida, jotta me tiedämme, onko tämä parhaiten käytetty raha, koska niin paljon kaikkia verohelpotuksia kuin olisikin mukava tehdä, niin toki meidän pitää miettiä, että niillä on myös sitten verotuottoihin vaikutusta, ja sitten pitäisi tietää, että ollaan tehty kaikkein viisaimmat valinnat.

Valitettavasti ne lausunnot, jotka mainittiin tässä esityksessä, eivät ole olleet nyt saatavilla täällä eduskunnan päässä, mutta tähän päästään tutustumaan nyt yksityiskohtaisemmin ja kuullaan näkemyksiä ja tutkittua tietoa tästäkin ehdotuksesta — joka on tullut aika nopealla aikataululla, niin kuin edustaja Viitanen tuossa aikaisemmin totesi.

17.17 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Yrittäjät ja elinkeinoelämä kaipaavat erityisesti vakaata toimintaympäristöä. Mutta silloin kun on tilanne, että maailmantaloudesta ei tule erityistä vetoapua — niin kuin nyt tällä hetkellä valitettavasti on — on hyvä, että Suomi miettii itse, millä tavalla se pystyisi kannustamaan elinkeinoelämää investoimaan ja kasvamaan. Nyt meillä on käsillä tässä esitys, joka on juuri sen tyyppinen.

Halutaan myös, että ne investoinnit, jotka olisi muutenkin yrityksissä mietitty järkeviksi, olisivat ajallisesti sitä, ja tämä esitys nyt sitten kannustaisi näin tekemään juuri nytten — tämä on määräaikainen laki.

Ja ehkä tuossa edustaja Holopaisen aikaisempi puheenvuoro meni siinä mielessä viikaan, että se käsitteli tätä niin kuin tämä olisi jotenkin menetettyä rahaa veronsaajan kannalta. Mutta kysymyshän on jaksotuksesta, puhtaasti jaksotuksesta, [Mari Holopainen: Niinhän sanoin! — Mari Holopainen pyytää vastauspuheenvuoroa] Se tarkoittaa sitä, että meille tulee veromenetyksiä korkeimpien poistojen kautta tulevan neljän vuoden aikana, mutta seuraavien vuosien aikana sitten ne menetykset kyllä tulevat kokonaan takaisin, koska poistopohja pienenee siltä osin yrityksillä.

Ja vieläpä tässä on itse asiassa semmoinen taka-ajatus omassakin ajattelumaailmassani, että silloin, kun uusiin koneisiin ja laitteisiin, uuteen teknologiaan, investoidaan, se parantaa myös yritysten tuottavuutta, se parantaa myös kilpailukykyä, ja se on omiaan lisäämään tulosta ja sitä kautta generoimaan myös suurempia voittoja, jotka tuovat itse asiassa sitten vielä suurempia verotuloja valtiolle. Ja siinä mielessä tämä on — vaikkakin yksittäinen toimi — minusta järkevä toimi, ja kiitokset siitä myös ministeri Lintilälle. Minusta tämä on järkevää. Tämä on sekä veronmaksajan että veronsaajan kannalta pitkällä tähtäimellä jaksotuskysymys mutta kuitenkin omiaan juuri nyt, kun tarvitaan investointia uusiin laitteisiin.

Se, mitä on kritisoitu, on se, että tämä koskee vain uusia laitteita ja koneita eikä käytettyjä. Se kritiikki osuu siihen, että noin 10 prosenttia yritysten konehankinnoista on käytet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

tyjä koneita. Voisi olla fiksua, että hankitaan niitä myös kiertotalouden näkökulmasta, jotta ne jatkaisivat sitten elinkaartaan jossakin toisessa yrityksessä ehkä jollakin tavalla vielä paranneltuina. Mutta ymmärrän senkin, että tässä ehkä ajattelumaailma lähtee siitä, että nimenomaan uudet koneet ja laitteet, jotka perustuvat uusimpaan teknologiaan, ovat kaikista energiaa säästävimpiä, ja siinä mielessä halutaan kannustaa erityisesti niihin investointeihin, jotka tukevat nimenomaan uusien laitteiden hankkimista.

Kaiken kaikkiaan minusta tämä esitys on erittäin hyvä ja yksi osa sitä isoa kokonaisuutta, jolla halutaan luoda tämän hallituksen toimesta yrittäjämysteinen ilmapiiri Suomeen ja kannustaa investoimaan, tekemään tulosta ja työllistämään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, nyt ei mennä debattiin. Tässä on vain puoli tuntia tätä asiakokonaisuutta varten, niin pysytään puhujalistassa.

17.20 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiitokset hallitukselle hyvästä esityksestä, jolla uusien koneiden ja laitteiden poistomahdollisuus tuplataan neljäksi vuodeksi 2020—23. Koneiden, kaluston ja laitteiden vuotuinen enimmäispoisto nousee 25 prosentista 50 prosenttiin. Kiitokset ministeri Lintilän johdolla tehdyille valmistelulle. Tämä toteuttaa keskustan ja hallituksen tavoitteita entistä yrittäjämysteisemmästä ja kilpailukykyisemmästä Suomesta.

Kyseessä on uudenlainen verokannustin, joka koskee kaikkea yritystoimintaa, niin elinkeinotoimintaa kuin maataloutta. Aiemmin käytössä olleet tuplapoistot ovat rajoittuneet ainoastaan tehtaiden työpaikkojen koneisiin ja laitteisiin eivätkä ole koskeneet esimerkiksi palvelualaa. Nyt tällaisia toimialaan tai -paikkaan liittyviä rajoituksia ei ole. Uskon hyvin, että myös palvelualoilla on uusinwestointeja, jotka tarvitsevat ja joihin voidaan hyödyntää tätä kannustinta.

Tässä tuplapoistossa on kyseessä merkittävä kädenojennus yrityksille. Uudistus lykkää veronmaksua lähemmäksi sitä hetkeä, jolloin investointi alkaa tuottamaan. Korotetut poistot alentavat investointien tuottovaatimusta ja kannustavat näin lisäämään investointeja koneisiin, kalustoon sekä laitteisiin. Erinomainen asia, tätä on aikaisemminkin kokeiltu todellakin teollisuuden puitteissa mutta nyt annetaan mahdollisuus uusille, myös palvelualojen ja myös maatalouden investoinneille.

Lisäksi yritysmysteinen Rinteen—Kulmunin punamultahallitus edistää eri tavoin työllistävien pk-yritysten toimintaedellytyksiä. Muun muassa Finnveran takausjärjestelmää tullaan kehittämään, Business Finlandin resursseja vahvistetaan, kokeillaan ensimmäisen työntekijän palkkaamista helpottavaa rekrytointitukea ja edistetään yritysten neuvontapalveluja työsuhdeasioissa, kuten edellisessä pykälässä keskusteltiin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ja polttoaineveroa!] Hallitus selvittää myös parhaillaan uutta tutkimus- ja yhteistyökannustinta eli tki-kannustinta. Siinä on hallituksella vahva tavoite saada neljään prosenttiin muun muassa tki-kustannukset suhteessa bruttokansantuotteeseen. Valtion rooliin siinä on ainoastaan yksi kolmasosa. Eli me tarvitsemme näillä hallituksen teoilla luottamuksen vahvistumista meidän yritystoimintaamme, ja varsinkin kun mietitään tki-menoja, niin kaksi kolmasosaa noin 13—14 miljardista olisi yritysten itse siihen laittamaa.

Tämä päätös tulee vahvistamaan ja tämä esitys tulee vahvistamaan, kuten edellä on kuultu, yritysympäristöjä, tekemistä siinä mielessä ja pitkäjänteisyyttä. Ainakin tälle neljälle vuodelle vahvistetaan uusien investointien mahdollisuuksia. En olen niin skeptinen kuin edustaja Holopainen, joka tuossa pohti työllisyys- ja muita vaikutuksia, myös aluevai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

kutuksia. Näen, että nämä kohdistuvat juuri niille työtekopaikoille, mitkä tuovat uutta työtä ja uusia tekijöitä. Toivon, että tämä on yksi kannustin myös siihen, että me saamme lisää investointeja myös maan ulkopuolelta Suomeen.

17.24 Eeva Kalli kesk: Arvoisa herra puhemies! Suomi elää työstä ja yrittäjyydestä. Työllisyyden ja talouden kasvu, jota äskeisessäkin keskustelussa pitkästi pohdittiin, lähtee liikkeelle nimenomaan ahkerista yrittäjistä, jotka ansaitsevat kannustavan toimintaympäristön. Siksi olen tavattoman iloinen, että nykyinen hallitus jatkaa Juha Sipilän hallituksen määrätietoista työtä yrittäjyyden ja yrittäjien hyväksi. Niinhän se on, että sitä rohkeammin yrittäjä uskaltaa ottaa riskejä, investoida ja työllistää, mitä yrittäjämysteisemmän signaalin kulloinenkin hallitus antaa.

Nyt lähetekeskustelussa oleva esitys uusien kone- ja laiteinvestointien poistomahdollisuuksien tuplaamisesta on erittäin tärkeä toimi yrittäjyyden hyväksi. Enimmäispoiston nosto 25 prosentista 50 prosenttiin on merkittävä mahdollisuus monelle yrittäjälle rohkaisten pohdinnassa olevan investoinnin tekemiseen, aivan kuten ministeri Lintilä esittelypuheenvuorossaan totesi, siinä vaiheessa, kun yrittäjä pohtii investoinnin tekemistä ja sen ajoitusta, tämä on nimenomaan oikeanlainen toimi rohkaista siihen, että sen aika on juuri nyt. Ministeri Lintilän johdolla valmisteltu esitys toteuttaa siis keskustan ja hallituksen tavoitetta entistä yrittäjäystävällisemmästä ja kilpailukykyisemmästä Suomesta.

Tämän tuplapoistoesityksen lisäksi on totta kai tärkeää, että hallitus etsii aktiivisesti muitakin yrittäjyyttä tukevia toimia ja vie niitä eteenpäin. Rohkaista siis hallitusta ja eduskuntaa työskentelemään voimalla sen puolesta, että yhä useampi yrittäjä rohkaistuisi investoimaan ja että yrittäjän luottamus tulevaan vahvistuisi. Kannusteiden on oltava kohdillaan — näin siksi, että vain investoimalla ja uutta luomalla Suomi voi kasvaa ja turvata hyvinvointipalvelut myös tulevana vuosina kaikille suomalaisille.

17.26 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! On positiivista, että vasemmistojohtoinen hallitus ymmärtää yritystoiminnan merkityksen ja tuo tämäntyyppisiä esityksiä tänne eduskuntaan, eli me tervehdimme esitystä sinänsä myönteisesti ja toivomme, että valiokunnassa paneudutaan sen sisältöön hyvin tarkkaan ja mietitään, voidaanko sitä kehittää niin, että se olisi vielä kattavampi. Erityisesti kiinnitämme huomiota siihen, että aineettomat investoinnit eivät tässä pääse osingoille. Tänä päivänä monen yrityksen tuottavuuden nostamiseksi juuri aineettomat investoinnit olisivat tehokkain tapa, ja varsinkin työvoimapulan tilanteessa tarvitaan niitä. Mutta emme tyrmää tätä esitystäkään, vaan tämä on lähtökohdiltaan ihan hyvä ja tavoite on hyvä. Tämä ei tietystikään merkitse verotuksen merkittävää keventämistä vaan verotuksen lykkäämistä aika mittavassa määrin, sadoilla miljoonilla, mutta toisaalta on todettava, että mitkään pienet summat eivät olisi merkittäviä tämän tavoitteen toteutumisen kannalta, jolloin näihin summiin kannattanee mennä. Tässä on tietysti joitakin ongelmiakin sen lisäksi, että noiden aineettomien investointien olisi syytä olla mukana, ja ehkä olisi mietittävä sitä, olisiko muihinkin kuin vain uusiin investointeihin, uuden kaluston ja koneiden investointeihin, tätä voitava käyttää.

Sitten on eräs ongelma se, että tappiolliset yritykset, joita tällaisena vaikeutuvana aikana saattaa meillä olla jonkin verran, eivät tätä verohyötyä voi täysimääräisesti käyttää hyväkseen.

Tämän esityksen työllisyysvaikutuksia on aika vaikea arvioida, mutta uskomme, että tällä on myönteisiä vaikutuksia, ja siksi, arvoisa puhemies, perussuomalaiset tervehtivät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

tätä myönteisesti, mutta yksityiskohtiin on syytä valiokunnassa tarkkaan paneutua ja nimenomaan sitä katsoa, että mikä on tässä tilanteessa se tehokkain julkisten varojen käyttö työllisyyden ja yritystoiminnan edistämiseksi.

17.29 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetusta — tai kenties ehkä oikeammin sanoen nopeutetusta — poistosta on tosiaan sellaisenaan oikeansuuntainen ja, kuten edustaja Kankaanniemi tuossa edellä hyvin totesi, ansaitsee kyllä aivan asiallisen tarkastelun valiokunnassa. Toivon, että siellä valiokunnassa myös paljastuu, että esitys on toteuttamiskelpoinen kaikilta yksityiskohdiltaan.

Mutta olisin joka tapauksessa toivonut hallitukselta jo tässä vaiheessa muitakin toimenpiteitä, erityisesti sellaisia toimia, jotka kannustaisivat yrityksiä uusiin tki-investointeihin ja mahdollisesti toisivat Suomeen jopa ulkomaista pääomaa. Näiden tki-investointien saaminen Suomeen on maamme elintason ja kilpailukyvyn kannalta erittäin tärkeää, ja toivon hallituksen tämänkin asian muistavan.

Hieman toisaalta ihmettelen sitäkin vihreiden taholta, eli hallituspuolueen sisältä, tullutta kritiikkiä tätä periaatteessa ihan toimivaa lakiesitystä kohtaan. Tämä on yritysten toimintaedellytysten turvaamisen kannalta myönteinen ja varsin kohtuullinen lakiesitys, ainakin verrattuna joihinkin hallituksen yrittäjyyttä kohtaan tekemiin päätöksiin, muun muassa kotitalousvähennyksen leikkaamiseen.

Mutta, arvoisa puhemies, perussuomalaisten huomenna tarkemmin tarkasteltavassa ja esiteltävässä vaihtoehtobudjetissa on tänäkin vuonna esitys yhteisöveron maksamisen lykkäämisestä niinä vuosina, kun pk-yritysten omistajat eivät nosta yrityksestä siihen kertyneitä voittoja ja kun yritys vähintään kahtena peräkkäisenä vuonna palkkaa ainakin kaksi uutta työntekijää, ja sen työntekijämäärän lisäys on vähintään 10 prosenttia työvoimasta. Meidän esityksessämme on siis hieman samankaltaisia piirteitä, eli lykkääntyneen verotuksen keinoin yritystä kannustettaisiin investoimaan ja palkkaamaan lisää uusia työntekijöitä. Mielestämme tämä meidän ehdotuksemme, joka on lähellä Viron yritysveromallia, voisi olla pitkällä tähtäimellä hyvinkin paljon työllisyyttä parantava. Kysyisin nyt ministeri Lintilältä, miten hän suhtautuu tähän tekemäämme ehdotukseen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ei puhujalistalla ole enää edustajia, joten ministeri Lintilä. Minuuttiko riittää?

17.33 Valtiovarainministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oletan, että minuutti riittää.

Ensinnäkin edustaja Saviolle: Kiitoksia, että lähes kehuitte hallituksen esitystä. Toiseen vastaan siihen huomenna, kun varjobudjetit ovat käsittelyssä. Ehkä sopii, että silloin.

Ihan pari asiaa nyt. Ensinnäkin se, että kaikki mieltäisivät, että kysehän on käytännössä siirretystä verotuksesta eli verotuksen jaksottamisesta. Ei pidä nyt luoda kuvaa, että tässä ollaan ottamassa satojen miljoonien veromenetykset, vaan puhutaan jaksottamisesta. Silloin tällöin kuulee keskustelua siitä, että hallituksen tulisi elvyttää. Tietyllä tavalla tässä tapahtuu elvyttämistä, mutta ehkä tulee huomoida se, että se tapahtuu kustannusneutraalisti pitemmällä aikajänteellä.

Täytyy myös muistaa, että ei valtio ole tässä investoimassa. Yritykset ovat investoimassa, ja kyllä minä luotan yrityksiin, että ne tietävät ja tekevät vain vastuullisia investointeja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2019 vp

Tuskin mikään yritys lähtee vain huvikseen investoimaan, eli kyllä täytyy nyt luottamus olla siihen.

Kyllähän me haemme tällä kokonaisuudella dynamiikkaa koko talouden kierteeseen, eli että saamme yritykset investoimaan ja sitä kautta nostettua meidän tuottavuutta. Me olemme saaneet meidän kustannuskilpailukyvyn kuntoon viime kaudella. Nyt meidän pitää saada tuottavuuskilpailukyky kuntoon, ja siihen tarvitaan investointeja.

Aineettomien investointien kannustinta tutkitaan tällä hetkellä, lähinnä tki-puolelle siis. Siinä on vähän se ongelma, että tämä sama systeemi ei sovi sinne, koska nyt jo aineettomat investoinnit ovat käytännössä kerralla poistettavia, mitä tulee tki-puoleen: ne menevät kuluina ihan normipuolelta. Eli sitä käydään läpi, mikä olisi sinne sopiva tapa. Se olisi varmasti myös erittäin hyvä meidän korkeakouluillemme, yliopistoille ja tutkimuslaitoksille. Olemme pieni maa, mutta me pärjäämme tällä private—public eli julkinen—yksityinen-yhteistyöllä, ja se olisi varmasti seuraava hyvä askel.

Uskon, että verojaosto saa tästä hyvän mietinnön esiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan ja valtiovarainvaliokunta suuressa viisaudessaan sitten tuo sen eduskunnan käsiteltäväksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Tämän asian käsittelyyn varatut 30 minuuttia on nyt jo reilusti ylitetty, eli keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Keskustelu keskeytettiin kello 17.35.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 19.55.

Puhemies Matti Vanhanen: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 4 käsittelyä. Käyttämättä jääneet pyydyt puheenvuorot on peruttu, mutta avaan silti keskustelun.

Keskustelu ei jatkunut.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.